

KORIŠTENJE INTERAKTIVNOGA ALATA MOODLE U VISOKOŠKOLSKOJ NASTAVI ENGLESKOGA JEZIKA STRUKE U CALL OKRUŽENJU

Biserka Fučkan Držić, Alemka Kralj Štih*

Geodetski fakultet, Građevinski fakultet, Zagreb

U ovome je radu prikazana uporaba nekoliko aktivnosti interaktivnoga alata Moodle s metodičkoga gledišta njegove primjene u visokoškolskoj nastavi engleskoga jezika struke. Taj sustav za upravljanje učenjem i poučavanjem iskorišten je kao nadopuna tradicionalnoj nastavi u učionici u svrhu poticanja motivacije studenata za učenje engleskoga jezika struke izlazeći na taj način ususret potrebama nove generacije studenta koja je odrasla uz računala i internet. Naglasak je stavljen na interaktivnost na relaciji nastavnik – student i student – student.

Ključne riječi: ICT, sustav za upravljanje učenjem i poučavanjem, internet-generacija, interaktivnost

UVOD

Informacijska i komunikacijska tehnologija (ICT) i njihov brz razvoj izvršile su posljednjih godina velik utjecaj, između ostaloga, i na obrazovanje. Nastava stranoga jezika je područje u kojem se ICT može izrazito dobro primjenjivati jer te tehnologije podržavaju komunikacijsku dimenziju koja podrazumijeva učenje stranoga jezika. Međutim, predavači su suočeni sa sasvim novim izazovom koji pred njih postavlja nova internetska generacija. Ta nova generacija uči drugačije, pa se više i ne može govoriti o stereotipu tinejdžera koji su opsjednuti odijevanjem, ljubavnim vezama i odnosima s prijateljima. Odrasli su u okruženju digitalne tehnologije i kibernetike, naučili su usvajati tehnologije, već su njima i zasićeni. Kao rezultat svega toga, ta je generacija razvila svojstven način razmišljanja, komuniciranja i učenja.

SAMOSTALNOST U UČENJU

Članak se bavi generacijom koja teži neovisnosti i samostalnosti u stilovima učenja.

* Biserka Fučkan Držić, Geodetski fakultet, Zagreb; e-mail: biserka.drzic@geof.hr

* Alemka Kralj Štih, Građevinski fakultet, Zagreb; e-mail: alemka@grad.hr

Studenti i studentice su odlučniji u traženju informacija i u želji da sudjeluju u oblikovanju načina na koji pristupaju učenju u učionicama. Svjesno odabiru one tehnike učenja za koje su se uvjerali da su učinkovite, kao na primjer čitanje bilješki s predavanja na internetu, učenje putem interaktivnih medija poput *Power Point* prezentacija te grupni rad. Novija zapažanja pokazuju da studenti digitalnoga doba teže raznovrsnijim oblicima komunikacije te tvrde da im tradicionalni oblici brzo dosade (Oblinger i Oblinger, 2005). Ova generacija traži interaktivna okruženja, raznovrsne oblike povratnih informacija, i sve više iskazuje potrebu da sama odabire zadatke kroz koje će stjecati iskustva i znanja od osobnoga značaja. Sve manje je voljna prihvaćati sadržaje koji joj se jednostavno poslužuju. Te promjene u stilovima učenja možemo objasniti činjenicom da je ova generacija usvojila naviku traženja i dobivanja informacija s interneta, za razliku od prijašnjih generacija koje su te informacije dobivale na pasivniji način.

Ne smije se, međutim, zaboraviti ni činjenica da uloga nastavnika u novim okolnostima također postaje predmetom rasprave. Mnogi nastavnici vjeruju da računala i tehnologija mogu imati negativan učinak na djelotvornost podučavanja i učenja. Upravo zbog ovakvih nedoumica potrebno je stalno raditi na proučavanju i usavršavanju strategija koje studentima nude kompromisna rješenja kako bi se izbjegle neke od pedagoških zamki. Nastavnici se žale na nedostatak pažnje i nezainteresiranost studenata. U ovo digitalno doba oni pokušavaju izaći ususret stilovima učenja internetske generacije potičući ih na korištenje raznih medija u radu. Problem je, međutim, u tome da ih ne uspijevaju podučiti koliko je važno usredotočiti se i duboko promisliti o sadržaju, te odustaju od toga da studente nauče kako samostalno razmišljati i jasno izraziti ideje. To je jedan od razloga zbog kojeg bi nastavno osoblje trebalo oblikovati strategije uz pomoć kojih bi se došlo do kompromisnog rješenja (Rogers, 2000). Put do takvog rješenja je razvijanje pedagoških sustava na način da se tradicionalne nastavne strategije prilagode iskorištavanju svega onoga što nudi tehnologija.

INTERAKTIVNI ALATI NOVIH TEHNOLOGIJA KAO NADOPUNA TRADICIONALNOJ NASTAVI

Vođeni ovim motivom, odnosno potrebom kombiniranja tradicionalnih nastavnih strategija i tehnoloških prednosti u cilju motiviranja studenata za učenje engleskoga jezika struke na Geodetskom fakultetu i Građevinskom fakultetu, započeli smo rad na pilot-istraživanju načina na koji možemo potaknuti motivaciju studenata koristeći mješoviti (hibridni) oblik e-učenja koji se temelji na kombinaciji klasičnih oblika nastave i nastave koja se odvija u nekom obliku virtualnog okruženja za učenje i podučavanje. Uvođenje ICT-a treba biti nadogradnja već poznatim različitim oblicima metodičkih pristupa podučavanju stranoga jezika uz pomoć odgovarajućih alata. U različitim vrstama aktivnosti koje nudi ICT možemo prepoznati elemente klasičnih pristupa kao što su komunikacijski pristup, pristup temeljen na rješavanju zadanih zadataka (*eng. task-based approach*), učenje stranoga jezika kroz sadržaj određenoga predmeta ili područja (*eng. CILL – content-integrated language learning*) koji je posebno važan za podučavanje stranoga jezika struke.

U akademskom nastavnom okruženju se u novije vrijeme sve više koriste razni oblici

interaktivnih alata kao što je Moodle, koji, međutim, ne bi trebalo nametnuti kao obavezan i jedini način učenja engleskoga jezika struke. Može se uporabiti kao nadopuna tradicionalnoj nastavi kako bi se, s obzirom na sve ranije spomenute osobine internetske generacije, utvrdilo potiče li takav način njihovu motivaciju za učenjem jezika. S obzirom da je riječ o prvim koracima ovakvog načina rada sa studentima, treba koristiti u prvom redu one aktivnosti interaktivnoga alata Moodle koje bi za studente mogle biti poticajne, a istovremeno ne prezahtjevne. Članak se bavi analizom načina na koji je Moodle primijenjen u visokoškolskoj nastavi engleskoga jezika na Geodetskom i Građevinskom fakultetu u Zagrebu.

ŠTO JE MOODLE?

Moodle je jednostavan interaktivni alat koji omogućava kvalitetno poučavanje i učenje pomoću interneta u kombiniranom obliku nastave (nadopuna nastavi u klasičnim učionicama) i u online nastavi. Geodetski fakultet koristi taj programski sustav za e-učenje. Puni naziv tog sustava na engleskom je Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment. Može se skinuti s interneta i koristiti besplatno. Moodle je virtualna zajednica u kojoj je razvijena visoka razina uzajamne pomoći članova te zajednice. To je otvoreni popularni sustav otvorenog koda (*engl. Open source*) za upravljanje online učenjem, a to znači da je korisnicima omogućen uvid u izvorni kod uz mogućnost promjene, primjene i prilagodbe vlastitim potrebama. Pogodan je kao dodatak tradicionalnoj nastavi u učionici, ali i za stvaranje dinamičnih online zajednica za učenje. Može poslužiti za izradu velikog broja kolegija u jednom jedinstvenom sustavu, za planiranje kolegija, upravljanje korisnicima, provjeru znanja i ocjenjivanje, praćenje aktivnosti studenata, uporabu raznih komunikacijskih i kolaboracijskih alata – dakle, kao opsežan sustav pomoći. Pokrenuo ga je Martin Dougiamas, no Moodle je u procesu stalnog razvoja i poboljšanja.

Upravljanje nastavnim materijalima uz pomoć sustava Moodle

Korištenjem sustava Moodle tradicionalni linearni pristup prezentiranju sadržaja može se nadopuniti naprednijim, prikladnijim sustavom. U prvom koraku preporučljivo je izvršiti nekoliko osnovnih radnji:

1. upisati nastavni plan, raspored i kriterije ocjenjivanja
2. započeti s aktivnostima koje se jednostavno zadaju, a korisne su, npr. testovi, zadaće, forumi itd.
3. sakriti aktivnosti koje se pripremaju, a nisu dovršene (svaka aktivnost ima ikonu «oko» koja je zatvorena kada je aktivnost skrivena)
4. razgovarati sa studentima u učionici o načinu rada, o novom pristupu i upozoriti ih na prednosti, odnosno mogućnosti postizanja uspjeha u učenju.

S obzirom da su aktivnosti koje se provode uz pomoć alata Moodle nadogradnja klasičnim oblicima nastave, za rad tijekom semestra kao neka vrste okosnice koriste se interne skripte za učenje engleskoga jezika struke *Technical English in Surveying and*

Geodesy, te udžbenik *English in Civil Engineering* (Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2004.). Kroz lekcije sadržane u ovim materijalima može se pratiti kratki pregled osnovnih sadržaja struke pružajući studentima mogućnost da upoznaju osnovnu terminologiju te sintaktičke strukture vezane uz geodetsku struku, kao i različite aspekte tehničkoga engleskog. S obzirom na trend ubrzanog razvoja koji prati svaku struku, Moodle se može koristiti kao pogodan alat za dodavanje novih resursa koji će omogućiti proširivanje ponuđenih materijala u skriptama novim interesantnijim i aktualnijim sadržajima potičući studente da usavršavaju svoje vještine, posebno one čitanja i razumijevanja. Novi resursi mogu se dodavati kao pdf, html ili tekstualne datoteke, odnosno uz pomoć linkova.

MULTIMEDIJALNI PRISTUP UČENJU I POUČAVANJU UZ POMOĆ SUSTAVA MOODLE

Nove tehnologije omogućavaju multimedijalni pristup učenju i poučavanju, što je posebno vrijedno u nastavi stranoga jezika. S obzirom da je slušanje sadržaja na stranom jeziku jedna od vještina koje se teže usvajaju, mogućnost usavršavanja ove vrlo je važno, posebno za studente koji bi se mogli naći u situaciji da već tijekom studija slušaju predavanja na stranom jeziku, pa čak i na nekim fakultetima u svojoj zemlji. Osim mogućnosti traženja i obrade informacija dostupnih putem interneta iz mnogobrojnih online izvora i čitanja ponuđenih materijala, studentima je također ponuđeno da se s nekim sadržajima upoznaju na auditivan način. Kao primjer navodimo dvadesetminutnu audio-vizualnu prezentaciju u kojoj je ukratko bio obuhvaćen pregled razvoja geodetske struke s autentičnim govornikom. To i nije novost jer su se takve prezentacije često koristile, i još se koriste, ali u učionici, u ograničenom vremenskom okviru. U visokoškolskoj nastavi engleskoga jezika uvijek treba imati na umu da su grupe studenata sastavljene od polaznika vrlo različitog stupnja jezične kompetencije, ali i vrlo različitih sposobnosti, te stilova učenja. Velika većina, kao što pokazuju mnoga iskustva, ne mogu istim tempom pratiti rad u učionici čak ni kada pred sobom imaju tekst na papiru, a da ne govorimo o slušnoj aktivnosti koja je uvijek zahtjevnija pri učenju stranoga jezika. E-aktivnosti predstavljaju zahvalni okvir za učenje koje studente potiče na razvijanje vlastitih strategija učenja, i to u vrijeme koje oni sami mogu izabrati kao i onom brzinom koja im je najprimjerenija. Tako su slušanje dvadesetminutne prezentacije i rješavanje uz to zadanih zadataka studenti mogli prilagoditi sebi i svojim mogućnostima. Kasnija rasprava u učionici pokazala je da je većina studenata uspjela dobro pripremiti prezentirani materijal, što im je pomoglo da se s većim samopouzdanjem uključe u raspravu o toj temi tijekom nastave u učionici.

TESTOVI ZA SAMOSTALNO UČENJE – JEDNA OD AKTIVNOSTI SUSTAVA MOODLE

Studenti Geodetskog i Građevinskog fakulteta raspolažu s malo slobodnog vremena, pa

im zato nastojimo pomoći da određenom vrstom vježbi, tj. zadataka potroše manje vremena, a nauče više. Jedna od vrlo korisnih aktivnosti koju Moodle može pružiti su testovi koji se mogu kreirati na različite načine. Jedan od načina su i pitanja višestrukog odabira. Možda ta aktivnost ima reputaciju kao pretjerano pojednostavljena, ali dobro sastavljena pitanja mogu biti aktivnost koja zapravo traži vrlo visok intelektualni angažman, a ne lagana opcija za studente koji nisu usredotočeni na ono što uče. Nakon što pročitaju određeni tekst, pitanja višestrukog odabira upućuju ih na to da dobro proanaliziraju tekst kako bi pravilno odgovorili na pitanja. Kad je riječ o jezičnom sadržaju, studenti ne mogu površno pročitati tekst, nego se moraju potruditi da razumiju ponuđeno u sadržajnom i jezičnom smislu.

Za razliku od testova i vježbi ove vrste koje učenici inače rješavaju u učionici s pitanjima pred sobom na papiru, kroz ovakvu vrstu aktivnosti podržanu sustavom Moodle studenti odmah dobivaju povratnu informaciju o tome jesu li točno ili netočno odgovorili na pitanja. Na taj način sami provjeravaju svoje znanje, i to u onom vremenu kada im to najviše odgovara, bez pritiska koji sigurno osjećaju vremenski ograničeni u učionici. Nastavnik također može pratiti rezultate rada studenta, te vidjeti koliko puta su pristupali testu i koja pitanja su predstavljala problem. Ta aktivnost nije bila predviđena za provjeru znanja na ispitima nego za samostalni rad studenata kroz koji oni u relativno kratkom vremenu mogu provjeriti svoje znanje, te vježbom usvojiti nove pojmove i jezične strukture, odnosno ponoviti već poznate.

Slika 1. Primjer pitanja s odgovorima višestrukoga odabira

The screenshot shows a Moodle quiz page titled "Osnove engleskog jezika struke". The page has a navigation bar with "Informacija", "Vježbe", "Pregled (prezent)", and "Uvod test". The main heading is "Preview Vocabulary test" with a "Start quiz" button. Two questions are visible:

Question 1: "A drawing of a parcel of land is called _____." Marks: 1/1. Options: a. image, b. sketch, c. plot. A "Pređite" button is at the bottom right.

Question 2: "A permanently placed survey marker such as a stone slab sunk into the ground is called _____." Marks: 1/1. Options: a. monument, b. target, c. control point. A "Pređite" button is at the bottom right.

ONLINE RJEČNIK

Zahvaljujući sustavu Moodle, tijekom cijeloga semestra studenti se također mogu uključiti u rad na izradi online rječnika geodetskih pojmova. Ta aktivnost omogućava studentima da izrade i održavaju popis definicija pojmova u obliku rječnika. Osnovna namjena bila je da sami sastavljaju definicije na engleskom za određene stručne pojmove, kako bi na taj način proširili svoj osobni vokabular na području struke, a i šire, te usavršili svoje vještine pisanja, sastavljanja određenog koncepta na engleskom jeziku. Studentima je objašnjeno da definicije moraju biti kratke i jasne, ali i točne ne samo u sadržajnom nego i u jezičnom smislu. S obzirom da je ovdje riječ o interakciji na relaciji nastavnik – učenik, student autor određene definicije pojma može dobiti povratnu informaciju o svom radu, te ga popravljati tako dugo dok nije odobren. Za svaki odobreni pojam student je nagrađen jednim bodom. Pojmovi koji su već odobreni ne mogu se više unositi, tako da se na taj način studente pokušava potaknuti na traženje novih pojmova i njihovo pojašnjavanje koristeći pritom mnogobrojne izvore, uključujući i one online. Očekuje se, naravno, da će se studenti služiti različitim izvorima kako bi jednostavno prepisali definicije pojmova, no osnovni motiv korištenja te aktivnosti bio je potaknuti studente na rad koji će ih dovesti u situaciju u kojoj će na neki način biti izloženi jeziku. Da bi prepisali neki sadržaj, moraju ga pronaći, a onda i pročitati, a to je već izloženost jeziku, i to usmjerena, svjesna, koja će imati odgovarajući, makar i minimalni učinak. Studenti unose definicije u rječnik koje, iako preuzete iz nekog izvora, nisu bezuvjetno prihvaćene, bilo zbog dužine ili nerelevantnosti, što je pokazalo da su se pojedinci premalo bavili problemom. Od studenata se tražilo da sadržaj preurede u skladu sa

Slika 2. Naputak za izradu online rječnika

Dictionary

Let's make a Croatian-English dictionary of geodetic terms together!
 Insert new terms into this dictionary. If you know how to explain certain Croatian geodetic expression in English, please do so. It is not enough to write the translation of the word. You need to write a definition or explanation in English.

GEODETTIC TERMS ONLY!

Your work on this dictionary will be rewarded. Each entry, if approved, provides one point for you.

Upuća za korištenje u polje "Koncept" upišite hrvatsku riječ, u u polje "Definicija" njen opis na engleskom jeziku.

Pretraživanje punog teksta

Abecedno	Pregled po kategorijama	Pregled po datumu	Pregled po autorima
Dodajte novi pojam	Uveženje pojma	Izvezeni pojam	Čeka na odobrenje (224 Pojmova)

zadanim parametrima. Ako im to nije uspjelo iz bilo kojeg razloga, pojam nije bio prihvaćen u rječnik. Odaziv je bio vrlo dobar. U online rječnik uključeno je ukupno 475 geodetskih i 320 građevinskih pojmova. On je postao baza za daljnji rad sa studentima, za njihove osobne potrebe, tj. za pretraživanje i korištenje, a nastavnik može pojmove prenositi u druge rječnike unutar kolegija, te kreirati nove zadatke za studente.

Slika 3. Primjer iz online rječnika geodetskih pojmova

Stranica: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (Sijedeći)
SVE

A

Albersova projekcija: The Albers equal-area conic projection, or Albers projection, is a conic, equal area map projection that uses two standard parallels. Although scale and shape are not preserved, distortion is minimal between the standard parallels.

1 Komentar X

Algebra: Algebra is a branch of mathematics concerning the study of structure, relation and quantity.

Ključno riječi:

1 Komentar X

Alhidada: The alhidada is the part of a theodolite that rotates around the vertical axis, and that bears the horizontal axis around which the telescope or vice in early telescopes pass.

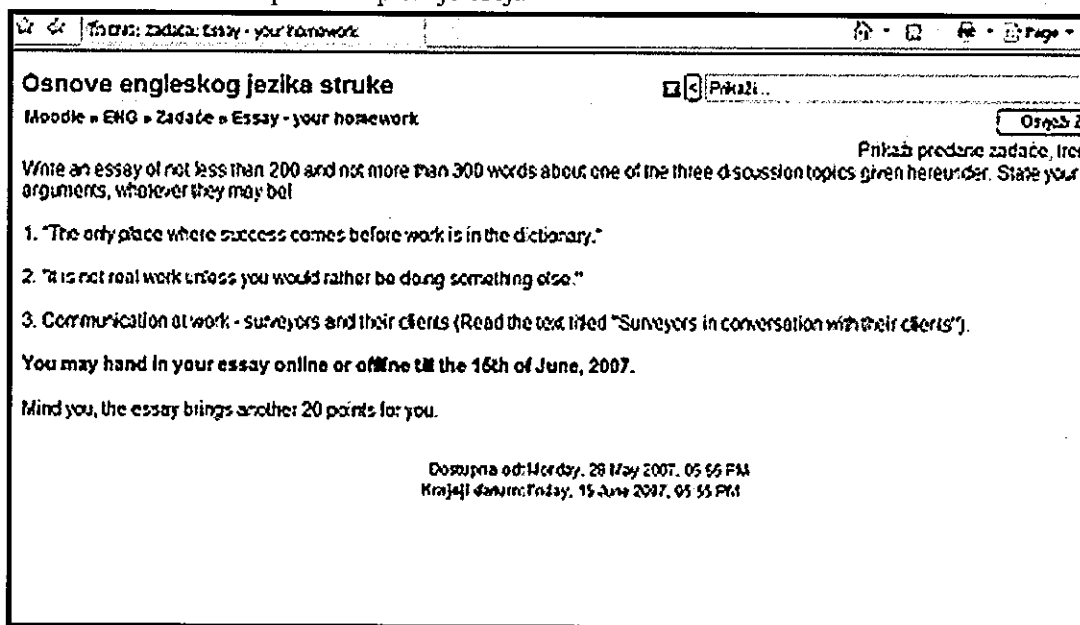
DOMAĆA ZADAĆA

Treća aktivnost primijenjena u nastavi predmeta *Osnove engleskog jezika struke* bila je domaća zadaća. U okviru te aktivnosti studenti su morali napisati esej na jednu od dobivenih tema i koji je imao zadani broj riječi. Radovi su se mogli predati online i offline, jer treba uzeti u obzir činjenicu da dostupnost tehnologije svim sudionicima nastavnoga procesa nije jednaka, iako postoji kompjutorska učionica na fakultetu.

Rok za predaju eseja je ograničen. Nastavnik pregledava radove, obilježava pogreške i ostavlja ih studentu da sam otkrije kako ih treba popraviti, te dodaje svoje primjedbe kako bi student mogao popraviti rad. Tek kad je sve ispravljeno, a nastavnik nema više primjedbi, esej se odobrava i student dobiva predviđeni broj bodova. Komunikacija između nastavnika i studenta odvija se na engleskom jeziku, i za sve što studentu nije jasno, može tražiti objašnjenje, ali na engleskom jeziku. Nastavnik također odgovara na engleskom. S obzirom da je nastavnik već upoznao studente tijekom rada s njima, može prepoznati originalnost eseja, pa se tako radovi koji su jednostavno prepisani ne prihvaćaju, ili se studente upućuje na pisanje novog eseja tijekom nastave u učionici. Pisanje eseja, rad na njegovom poboljšavanju,

ispravljanje pogriješaka uz pomoć naputaka nastavnika upućenih studentima na engleskom jeziku su aktivnosti koje bi trebale potaknuti stvaralački potencijal studenata, usavršavanje vlastitog stupnja znanja engleskoga jezika zahvaljujući između ostaloga i dodatnoj osobnoj komunikaciji s nastavnikom. Važno je također naglasiti da studenti nisu morali čekati određeni termin kako bi vidjeli rezultate svog rada. Isto tako su mogli postavljati pitanja vezana uz svoj rad ili primjedbe koje su im bile upućene u vremenu koje nije bilo ograničeno nastavnim satom, što je svakako unosilo određeno opuštanje pri samom radu i sigurno bilo dodatna motivacija. Za rad na eseju studenti su također dobivali bodove.

Slika 4. Prikaz naputka za pisanje eseja

Osnove engleskog jezika struke Prikaži
 Moodle » ENO » Zadatak » Essay - your homework Osnov
 Prikaz predane zadatke, Ired
 Write an essay of not less than 200 and not more than 300 words about one of the three discussion topics given hereunder. State your arguments, whatever they may be.
 1. "The only place where success comes before work is in the dictionary."
 2. "It is not real work unless you would rather be doing something else."
 3. Communication at work - surveyors and their clients (Read the text titled "Surveyors in conversation with their clients").
 You may hand in your essay online or offline till the 16th of June, 2007.
 Mind you, the essay brings another 20 points for you.
 Dostupna od: Monday, 28 May 2007, 05:55 PM
 Krajnji datum: Friday, 15 June 2007, 05:55 PM

Činjenica je da ovdje i nije riječ o novim aktivnostima. Koristili smo ih i ranije, a razlika je samo u tome da zastupljenost ICT-a nije bila tako velika, odnosno nikakva. Središte svih naših napora u procesu poučavanja su studenti i način kako ih potaknuti na bolje i uspješnije učenje. Motivaciju kao neizbježan faktor ne treba posebno naglašavati u ovom slučaju. Bez nje gotovo da i nema rezultata. Pitanje je tek mogu li te aktivnosti djelovati učinkovitije na motivaciju.

FORUM «TO LEARN ENGLISH»

Imajući u vidu sve dosad navedeno, ne smijemo zaboraviti da studenti nikako ne žele u tom procesu biti sami. Ne samo da su im potrebni njihovi kolege nego su im potrebni i njihovi nastavnici. Moodle pruža mogućnost sudjelovanja u forumima i *chatu*. Studenti, naravno, jako dobro poznaju te opcije i koriste ih u različitim situacijama, bilo da je riječ o

njihovom slobodnom vremenu kada na taj način komuniciraju ne samo sa svojim prijateljima i vršnjacima nego gotovo s cijelim svijetom razmjenjujući iskustva, informacije, znanja, ali i zato da bi se zabavili. Polazeći od činjenice da je to vrlo omiljen i izrazito koristan način na koji ove generacije ispunjavaju svoje slobodno vrijeme i da se u središte svih nastojanja stavlja potreba da studenti budu što više izloženi engleskom jeziku te se njime i služe u što većoj mjeri radi usavršavanja svojih jezičnih kompetencija, pokrenuta je još jedna od aktivnosti sustava Moodle – Forum.

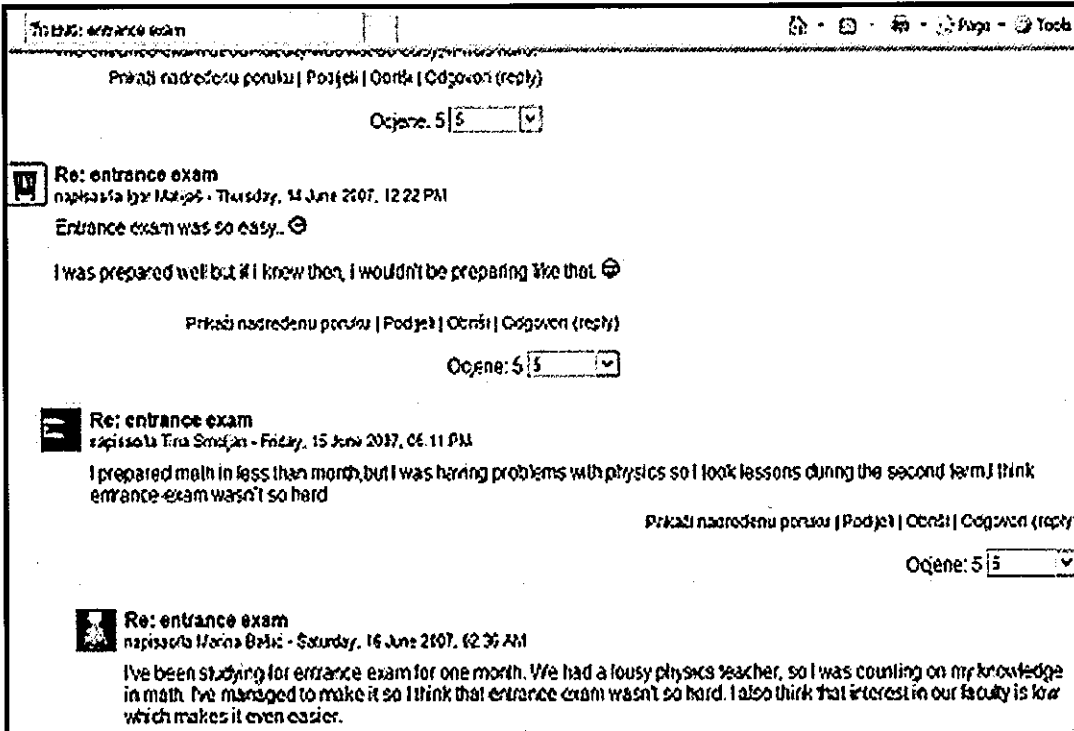
Prije otvaranja Foruma, sa studentima se o tome razgovaralo tijekom redovne nastave u učionici jer je ta aktivnost trebala biti iskorištena kako bi se kroz ležeran način komuniciranja studentima omogućilo da dodatno raspravljaju o temama koje su započete i obrađivane u učionici. Tako studenti mogu usavršiti svoje vještine razumijevanja, pisanja i čitanja, te uopće oblikovanja svojih razmišljanja komunicirajući s nastavnicima i međusobno na engleskom jeziku. Forum je dobio ime *To Learn English Forum*. Otvorene su teme koje su bile vezane uz nastavne sadržaje, od općenitih tema poput rasprave o geodetskoj struci i njezinoj primjeni te o različitosti aktivnosti u građevinarstvu do tema vezanih uz određene probleme u struci. Odaziv nije na početku bio prevelik unatoč nastojanjima da teme ne budu prezahtjevne. Naime, grupe studenata sastoje se od studenata različitih stupnjeva jezične kompetencije, što je razumljivo s obzirom na njihova predznanja i prethodnu izloženost tom jeziku. Sigurno je da postoji određena nesigurnost te neugoda koju osjećaju znajući da će ono što napišu čitati ne samo nastavnici nego i njihovi kolege. Uložiti trud da se nešto napiše i pritom bude izloženo sudu ostalih, a ne za to dobiti neku nagradu, očito je bilo previše. Kako bi se ublažila nesigurnost, a i potaknulo studente na sudjelovanje, odlučeno je da im se omogućí da sami otvaraju rasprave na forumu, nude teme o kojima će razgovarati međusobno, a nije bilo uvjetovano da to budu isključivo teme vezane uz nastavne sadržaje. Jedini uvjet za sudjelovanje na Forumu bio je da se komunikacija odvija na engleskome jeziku.

Reakcija studenata bila je uspješna tek nakon što im je za sudjelovanje u toj aktivnosti obećana nagrada. S obzirom da imaju tijekom cijeloga semestra u svom radu mogućnost skupljanja bodova kroz različite aktivnosti, uključujući i tri kolokvija u kojima se provjerava znanje stečeno u tri kraća razdoblja u semestru, studenti će sigurno prihvatiti ponudu mogućnosti dobivanja dodatnih bodova za sudjelovanje u raspravama na Forumu. Kao i mnogi drugi sustavi takve vrste, Moodle omogućava praćenje sudjelovanja studenata u svim aktivnostima, pa tako i prisutnosti na Forumima. Bez obzira što Forum na početku semestra nije bio predviđen kao aktivnost kroz koju će se moći skupljati bodovi, to je učinjeno tijekom rada u svrhu poticanja studenta na ovu aktivnost za koju se inače očekivalo da će biti prihvaćena bez problema. Ukoliko bi se u raspravu uključili najmanje deset puta, dobili bi deset bodova. Ukoliko bi pak bili prisutni više od deset puta na nekoj od tema Foruma, dobili bi još dodatnih deset bodova.

Rezultati su bili više nego uspješni. Studenti su poticali najrazličitije teme za raspravu, od onih poput glazbe i kolokvija do astronomije i tehnoloških novina u struci. Odaziv je bio zaista velik – 80% studenata sudjelovalo je u raspravama. Mnogima od njih bodovi nisu bili potrebni, jer su ih skupili kroz druge aktivnosti, ali su očito bili potaknuti događanjima na Forumu da se ipak uključe u rasprave.

Slika 5. Razgovori na Forumu

The screenshot shows a Moodle forum thread titled "entrance exam". It contains three posts, each with a rating of 5/5. The first post, by user "Marek" on Thursday, 14 June 2007, at 12:22 PM, says "Entrance exam was so easy..". The second post, by user "Tina Smoljan" on Friday, 15 June 2007, at 06:11 PM, says "I prepared math in less than month, but I was having problems with physics so I took lessons during the second term. I think entrance exam wasn't so hard". The third post, by user "Marina Belic" on Saturday, 16 June 2007, at 02:36 AM, says "I've been studying for entrance exam for one month. We had a fousy physics teacher, so I was counting on my knowledge in math. I've managed to make it so I think that entrance exam wasn't so hard. I also think that interest in our faculty is low which makes it even easier."

Re: entrance exam
 napisala by Marek - Thursday, 14 June 2007, 12:22 PM
 Entrance exam was so easy..

I was prepared well but if I knew then, I wouldn't be preparing like that.

Re: entrance exam
 napisala Tina Smoljan - Friday, 15 June 2007, 06:11 PM
 I prepared math in less than month, but I was having problems with physics so I took lessons during the second term. I think entrance exam wasn't so hard

Re: entrance exam
 napisala Marina Belic - Saturday, 16 June 2007, 02:36 AM
 I've been studying for entrance exam for one month. We had a fousy physics teacher, so I was counting on my knowledge in math. I've managed to make it so I think that entrance exam wasn't so hard. I also think that interest in our faculty is low which makes it even easier.

ANKETA

Na kraju semestra provedena je anketa među studentima preko koje su studenti mogli izraziti svoje zadovoljstvo, odnosno nezadovoljstvo radom u okviru kolegija *Osnove engleskog jezika struke*. Ogovarajući na postavljena pitanja u anketi, studenti su morali zaokružiti jedan od pet ponuđenih odgovora: uopće se ne slažem (1); djelomično se slažem (2); niti se slažem niti se ne slažem (3); uglavnom se slažem (4); u potpunosti se slažem (5). Na pitanje o tome je li pristup nastavnim sadržajima i aktivnostima preko sustava za upravljanje učenjem Moodle donio pravo osvježenje u nastavi, 21 od 52 anketirana studenta je odgovorilo da se u potpunosti slažu, a 17 ih se uglavnom slaže. Najveći broj studenata, njih 31, odgovorilo je da se u potpunosti slaže s tvrdnjom da je nagrađivanje sudjelovanja u pojedinim aktivnostima potrebno u svrhu poticanja motivacije. To se mišljenje jasno moglo naslutiti upravo kroz aktivnost Foruma za koji su se studenti izrazito zainteresirali tek nakon što im je obećano da će za sudjelovanje dobiti bodove. Čak ni ponuđena sloboda u izboru tema o kojima žele raspravljati, naravno na engleskom, nije bila dovoljan poticaj.

ZAKLJUČAK

Ovaj pristup poučavanju engleskoga jezika struke na visokoškolskoj razini tek je odškrinuo vrata u područje koje nudi neograničene mogućnosti. Uspješnost primjene ICT-a bit će međutim u prvom redu proporcionalna spremnosti svih sudionika da preuzmu novonastale uloge. Ovdje se ne smije zaboraviti posebno onaj materijalni čimbenik – dostupnost tehnologije svim sudionicima nastavnoga procesa. Osim toga, treba nastojati izbjeći da tehnologija postane sama sebi svrhom. Svaki nastavnik mora također biti svjestan da ne postoji jedna univerzalna metoda za primjenu ICT-a koja će donijeti tražene rezultate. Pri oblikovanju aktivnosti svakako je preporučljivo kombinirati i varirati različite pristupe. Iako su pripadnici internetske generacije dobri poznavatelji digitalnih tehnologija, to ne znači da razumiju kako korištenje tehnologije utječe na njihovu pismenost i navike učenja. Osim toga, bez obzira na sve izazove koje nudi tehnologija, studenti ne žele biti potpuno sami u procesu učenja. Potreban im je nastavnik, jednako kao i njihovi kolege u učionici. Nastavnici zato ne smiju odbaciti svoju ulogu autoriteta u usmjeravanju iskustava učenja njihovih studenata. Njihov je zadatak pronaći načine kako koristiti vještine studenata te razvijati takve pedagoške sustave kroz koje će prilagođavati tradicionalne nastavne strategije za iskorištavanje prednosti tehnologije u cilju motiviranja internetske generacije. Digitalna i računalna tehnologija daje sredstva poučavanja internetske generacije ne samo o tome što nego i kako učiti. Ako studentima postane jasnije kako učiti, njihova će motivacija sigurno tada biti veća. Način na koji su neke jednostavne aktivnosti u okviru paketa Moodle iskorištene za potrebe poučavanja engleskoga jezika struke sigurno se mogu primijeniti i na druge predmete u svrhu poboljšanja interakcije na relaciji nastavnik – student i student – student koje se od iznimne važnosti za razvijanje motivacije pri učenju i podizanje osjećaja samopouzdanja. Anketa provedena na kraju semestra pokazala je da studenti ni u kom slučaju ne žele ostati sami u procesu učenja, ali da svakako žele sudjelovati u njegovu oblikovanju.

LITERATURA:

- Oblinger, D. G., Oblinger, J. L. (2005): *Educating the Net Generation*. Boulder, CO, Educas 2005.
- Rogers, T. (2000): *Methodology in the New Millennium*. English Teaching Forum Online, No. 2, U.S. Department of State.
- Warschauer, M., Whittaker, P.F. (1997): *The Internet for English teaching: Guidelines for teacher*, The Internet TESL Journal, Vol. 3, No. 10, retrieved 12. August, 2007, URL: <http://iteslj.org/Articles/Warschauer-Internet.html>

APPLICATION OF THE INTERACTIVE TOOL MOODLE IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIAL PURPOSES AT THE UNIVERSITY LEVEL IN CALL ENVIRONMENT

Summary

The work presents the usage of some activities of the interactive tool Moodle with respect to its application in teaching English for special purpose at the university level. This system for learning and teaching management is used as a supplement in the traditional classroom teaching activity for the purpose of stimulating the motivation of students to learn English. It is intended to meet the needs of new generation of students who have been growing with computers and Internet. The interactivity at the relation teacher-student student and student-student has been given central position.

Key words: ICT, teaching and learning management system, internet generation, interactivity